

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik rapontint reggel, kivéve hétfőn

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK:

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillér.

Gazdasági közvélemény.

— július 18.

Ahány koponya, annyi vélemény; közvéleményről a magyar gazdaság téren alig lehet szó s ez nagy baj. A magyar gazdának veleszületett természete, hogy ki nem mozdul egykönnyen a megszokott kerékvágásból s ha ki-mozdul, a minek fölborulás a vége. Magyarország kulturája még mindig az átalakulások korát éli. Folytonos forrongásban van, mint az ujjbor, a melynek tisztulni kell, minden salakot kivetni magából, hogy megállapodásra juthasson s tovább érlelődhessek. A magyar gazdák kipkednek-kapkodnak, minden téren kísérleteznek s a helyes irány megválasztásában, ha volna is utmutató, a széthuzás, ökoskodás, örökös különvélemény következtében, nincs eredmény. Hiányzik a gazdasági közvélemény, melynek hivatása lenne vezetni. Összevisszaságban kergetőznek a legkülönbözőbb s legellentesebb nézetek, fölfogások, vélemények s e szerint támadnak az agráriusok, manchesteriek, radikálisok, konzervatívok, tücskök, bogarak.

Vannak, akik erre azt mondják, hogy ez a való élet, mely nem ismer elveket, egyöntetűséget, hanem mozog, él és halad a nagy világban szerteszét s ma az egyik, holnap a másik, holnapután a harmadik, majd meg a századik irányban, a mint egyik, vagy másik áramlat ragadja az embereket magával. Ha ez a zürzavar csakugyan és mindenben a magyar gazdasági közvélemény hü mása volna, akkor még talán meg lehetne barátkozni e tudattal, hiszen a külső nem fejezhet ki mást, mint a lényegét; de áztatás lenne, ha ezt vennők valónak, mert, hogy gazdasági közvélemény legyen, ahhoz nemcsak nagyobb foka kellene a gazdasági tudásnak, de mindenekfölött nagyobb, mélyebb és elevenebb érdeklődés a gazdasági tudomány, a gazdasági események és fejlődése iránt. Fájdalom, ez nincs meg hazánkban, Egyáltalán nem vagyunk, nem lehetünk tisztában sem

a hivatalos, se a társadalom egyetemesebb gazdasági irányával.

Látszat szerint az önálló vámterület eszméje domborodik ki a nagy összevisszaságból. De, hogy ebben a döntő gazdasági jelentőségű ügyben is mennyi a való meggyőződés, mennyi esik a magas politika számlájára és mennyi jut belőle a népszerűség hajszolására, bajos volna megállapítani. Szinte lehetetlen! Nincs egyáltalán gazdasági közvélemény. Kiki a maga esze után indul s az egyik így, a másik amugy vélekedik; tessék ilyen körülmények között egységes gazdasági politikát követni.

A magyar kereskedelmi politika képe is homályban van. A kötendő kereskedelmi szerződések alapjai, a vámtarifák jellege és tételei nem hozzák igazalomba a magyar gazdasági tényezőket. Gazdasági tudás és szakismeret fogvatékossága és így érdeklődés hiánya miatt nincs közvélemény. De belkereskedelmi, ipari és gazdasági ügyekben se látjuk az irányadó elvek harczát s ezeknek egyetemességét, bár hivatalos és nem hivatalos helyről folytonfolyvást megújul a gazdasági harmóniáról szóló szállóige.

Széthuzó elemekkel soha se fog boldogulni az ország; a helyes közvéleményben, az egyesülésben és kölcsönös egyetértésben van az erő.

Bánffy Dezső és a horvátok. A következő tudósítást kapjuk: A mióta Báró Bánffy Dezső a képviselőházban nézeteit a horvátországi viszonyok felől kifejtette, egyre szaporodik azoknak a horvát városoknak száma, melyek az annak idején neki felajánlott diszpolgárságot visszavonni akarják. Legujabban Varasd város polgármesteréhez nyújtottak be több aláírással ellátott beadványt, melyben kéri, hogy a város fossa meg Bánffy Dezsőt a diszpolgárságtól, mivel a parlamentben mondott beszédével Horvátországot érzékenyen megsértette.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. július hó 18-án

Érdekessége a mai ülésnek, hogy *Bánffy Dezső* báró is beszélt. Nagy fekete táskával kezében, paksametéval a hóna alatt jött be

az új párt vezére a Házba. Ma szólal fel egyébként, hogy a paritás meglegyen Szeged másik követe is *Poleczner Jenő*. A sort pedig Szeged vidéke Hódmezővásárhely képviselője, *Endrey Gyula* vezeti be.

Elnök: *Jakabffy Imre*. A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirendre tértek át, a civilista felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Endrey Gyula a mai nap első szónoka. A mikor a kormányelnök a minap a civilista felemelését indokolni akarta, próbálta, szóló azt a megjegyzést tette, hogy gázság ez a javaslat. Az elnök ezért rendre utasította, a mi nem von le semmit abból, hogy az ellenzék a törvényjavaslaton felháborodott. Érthetetlen is, hogy a clopyi hadparancs után ide mernek a nemzet elé állani, hogy tőle két milliót kérjenek olyan udvartartásra, a mely nincs.

A nagy többségben egyetlenegy ember támadt, a ki a civilista védelmét el merte vállalni. Ez az ember *Dániel Ernő* báró volt, az a *Dániel* báró, a ki unokája és örököse *Kiss Ernő*nek, örököse azonban csak a vagyonnak és nem az érületnek is. A többség azzal okolja meg a hallgatást, hogy nem akar időt pazarolni. Csodálatos, hogy a mikor nemzeti kérdések kerülnek szóba, a többség mindig azt mondja, hogy ne vitázzunk, mert ez időpazarlás. Majd megmondja a nemzet, hogy ki az időt és pénzt pazarló, az ellenzék, vagy a kormánypárt. Majd azt fejtegette, hogy milyenek kell lennie a magyar udvartartásnak. Meri-e a kormányelnök állítani, hogy van magyar udvartartás? Meri-e *Dániel* állítani, hogy van magyar udvartartás?

Kubik Béla: Persze, hogy meri!

Endrey Gyula: Én is azt mondom, hogy *Dániel* meri és ezzel tultesz *Dániel* prófétán, mert vakmerő. Boszorkányos dolog ez a javaslat, olyan dologra kér pénzt ami nincs. Mikor anuyi a nyomor az országon, semmi lojalitással nem befolyásoltatja magát itéletében, s azért nem szavazza meg ezt a javaslatot. (Helyeslés a baloldalon.) Az, hogy legalkotmányosabb király, nem illeti meg többé őfelségét, amióta a chlopyi hadparancs megjelent. (Taps a szélsőbaloldalon.)

Van királyi palotánk, fényes és nagy, de lámpással sem találják benne a királyt. Nagy szerencsétlenségnek tartja ezt a javaslatot és azért nem fogadja el. (Éljenzés a baloldalon.) A régi uralkodók humánusabbak voltak. IV-ik *Henrik* azt kívánta, hogy vasárnaponként legalább tyuk kerüljön a paraszt fazekába. Most azonban még ezt a tyukot is kiveszik a fazekból; hogy legyen mit enniök a léha tányérnyalóknak. (Éljenzés a baloldalon.)

Polczner Jenő szintén ellene beszél a javaslatnak. Nem szavazná meg még a régi civilistát sem mindaddig, amíg magyar udvartartás nincs, de nem szavazza meg mindaddig azért sem, amíg törvénybe iktattuk, hogy a király és a királyi család tagjai fél évig Magyarországon tartoznak lakni. Költséget csak a királynak és csak a magyar udvartartásnak hajlandó adni. Elvitázhatatlan jogunkat, a külön udvartartáshoz látjuk Deák törvényében az 1867. évi XIII. t.-cikkben. A törvény kimondja, hogy az udvartartás nem közös ügy. Ha pedig nem közösügy, akkor önálló a magyar udvartartás, azaz önállóan kellene lennie. Már azért is kellene magyar udvartartást teremteni, hogy mágánásaink, akiket az udvar Bécsbe vonz, itt költség el millióikat. Udvartartás hatását nem érzi, sem a magyar ipar, sem a magyar társadalom. Bécsét építik, Bécsét gazdagítják az uralkodó és az uralkodóház tagjai.

Bánffy Dezső báró szintén csatlakozik Apponyi határozati javaslatához. Bánffy után *Eötvös* Károly emelkedett szólásra és hosszabb beszédben foglalkozik a javaslattal és állást foglal ellene. Beszéde folyamán Tisza miniszterelnök személyét támadja, mire Tisza a személyeskedést visszautasítja. Ezzel a mai ülés befejezést nyert.

TÁVIRATOK.

Duse visszavonul.

Budapest, július 18. Nápolyból jelentik, hogy a nagy olasz tragika megválni készül a szinpadtól. Mielőtt ezt azonban megteszi, nemzetközi bucsu előadásokat fog tartani. Duse az ősz elején bucsu előadásait Schwájczban kezdi, majd szeptemberben Bécsben és Budapesten folytatva, Berlinben. Londonban és Párisban bevégzi. Az olasz közönségtől jövő tavasszal fog a nagy tragika elbucsuzni.

Betiltott népgyűlés.

Eszék, jul. 18. Az ellenzék július 20-ára Valpóban tartandó népgyűlést jelentett be, melyen a pénzügyi kiegyezést és a horvát vezényleti nyelvnek a közös hadseregbe való behozatalát illetőleg akartak tárgyalni. A helyi kerületi hatóság betiltotta a gyűlés megtartását.

A diplomata holtteste.

Budapest, július 18. Londonból távirják: Loowis amerikai diplomata holttestét, a kinek eltűnése annak idején oly nagy feltűnést keltett, tegnap találták meg Kingsbridgeben. A diplomata június 20-án tűnt el nyomtalanul a »II Vilmos császár« gőzösről.

A háboru.

Tiencin, július 17. A japánoktól Mandsuország izgatására vonatkozólag készített tervezet kínai csapatoktól támogatott japán izgatást provideál.

Loudon, jul. 18. A Times jelenti Tokióból: A koreai belügyminiszter elutasította ama japán szindikátus pályázatát, mely elakarta nyerni a Koreában nagy versengés tárgyát képezett nagy kiterjedésű fairsági privilégiumot és e monopoliumot egy belföldi társulatnak adta meg.

Egy orosz kormányzó meggyilkolása.

Budapest, jul. 18. Pétervárról jelentik: Andrejevet, a Jelizabetpol kormányzóság helyettes kormányzóját ma este 7 órakor Agyikentben (?) megölték.

Száz láda ezüst Szabadkán.

Szerbia uj pénze utban.

(*Saját tudósítónktól.*) Lapunk egyik múlt számában megírtuk, hogy a szabadkai forgalmi főnökség értesítést kapott kétféle értékű ezüst szállításáról.

A nagymennyiségű ezüstküldeményt tudvalevőleg Kőrömbányára küldi a szerb kormány, hogy ott Péter király arcképével új pénzt, még pedig frankokat verjenek.

A nagy mennyiségű ezüstöt szombaton délelőtt indították utnak. A belgrádi pályaudvaron a m. á. v. egyik teheráru kocsijába raktározták be a milliós ezüst szállítmányt. Száz lepecsételt ládában volt Szerbia kincse. Minden ládában 10 ezer frank értékű ezüst, a mely tulajdonképen a jelenlegi ezüst pénz. A frankokat bevonták a forgalomból, hogy Kőrömbányán átolvasztva, az új király arcképével ellátott új pénzt készítsenek.

A milliós ezüst szállítmány vasárnap érkezett Szabadkára. A teherkocsi egy gyorsvonathoz volt csatolva, úgy hogy még vasárnap este Budapestre érkezett, a honnan nyomban továbbították Kőrömbányára.

Mint értesülünk, ezt az egymillió ezüst küldeményt néhány nap múlva követi még egy ilyen szállítmány s az is másfél nap alatt teszi meg az utat a magyar pénzverő intézetig.

Kettős gyilkosság.

— *Expressz tudósítás.* —

Vác, jul. 18.

(*Saját tudósítónktól.*) Megrendítő és borzalmas kettős gyilkosság történt Vácon tegnapra virradó reggelre.

Péntek délután a bécsi gyorsvonaton egy előkelően öltözött fiatal ember érkezett ide egy fiatal hölgygel. Megérkezésük után az az itteni Curia-szállóba hajtottak, a hol szobát béreltek. A bejelentő cédulára ezeket írták: Rajnay Béla nyomdatulajdonos és Ürményi Augustza.

A fiatal pár a pénteki és a szombati napot a szállodában töltötte és csak szombaton délután távoztak lakásukról, a hova rövid séta után csakhamar visszatértek. Este a szállodában megvacsoráztak és vacsora után csakhamar nyugalomra tértek.

Vasárnap reggel négy egymást követő erős dördülés hallatszott ki a fiatal pár szobájából. A szálló személyzete rosszat sejtve, beakarták törni a szoba ajtaját, de azt a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehetett megtenni. Rögtön jelentést tettek a váci rendőrkapitányságnak, a honnan a kiküldött rendőröknek csak fejszecsapással sikerült a szálloda szobájába behatolni. Az öngyilkosok ugyanis tettük elkövetése előtt a szoba ajtaját erős vaskapcsokkal zárták el s a szekrényt is az ajtó elé tolták.

Midőn a rendőrség emberei a szobába beléptek, fojtó füstszag tódult ki az ajtón. Az egyik ágyban a fiatal hölgy feküdt holtan, a másikban pedig a fiatal ember. Az ágyruha petroleummal volt leöntve s mindkét ágy alatt égő gyertya borította lángba az ágyneműt.

Az asztalon egy kis irás hevert a következő tartalommal: Mindenünket eladtuk, semmink sincs, temessenek együvé.

A rendőrség a holttesteket azonnal elszállította a gyilkosság színhelyéről, s megindította a vizsgálatot, melynek során eddig annyit sikerült megállapítani, hogy az öngyilkosok szerelmi bánatban követték el a gyilkosságot, s hogy Ürményi Augustza egy nyugalmazott színész leánya s Gyamára való. A fiatal ember 25 éves, a leány pedig 19 éves volt. Mindkettőt Vácon fogják eltemetni.

A kosaras asszonyt elfogták.

Az ál apáca fejedelelnő.

(*Saját tudósítónktól.*) A helyi sajtó, különösen pedig az egyoldalas „komoly” ujság egy szép napon kijelentette, hogy a kosaras asszony szabadkai üzelmeit azért nem tudatja a szabadkai közönséggel, mert „méltóságán alóli”-nak tartja az ilyesmivel foglalkozni. Mindazonáltal, hogy az „egyoldalas komoly ujság” kioktatott bennünket, hogy mi igen és mi nem ütközik az ujság méltóságába, bátrak voltunk megírni, hogy Szabadkára egy fővárosi kosaras asszony érkezett le vendégszerepelni. Közleményeinknek — mint örömmel értesülünk — eredménye is van, mert a gonoszlelkű nőt már elfogták. Igaz, hogy nem Szabadkán került a hatóság kezeibe, hanem Szegeden.

És hogy ezt a veszedelmes lélekkufárnőt létartóztatták a sajtó érdeme. A „Bácsmegyei Napló” hiráda nyomán szegedi laptársaink vezették nyomra a rendőrséget.

A kosaras asszony elfogatásáról tudósításunk a következő:

Néhány hét előtt sok szó esett Szegeden egy fekete ruhás asszonyról, aki ott több uri családnál ép úgy érdeklődött az eladó lányok iránt, mint Szabadkán. A nevét nem tudták akkor megállapítani, mert, amikor észrevette, hogy baj lesz kerekét oldva, megugrott. A kosaras asszony ezután Szabadkára tette át főhadiszállását és itt — mint ismeretes — újabb szerencsét próbált, de nem sikerült. A szabadkai állomáson azonban mégis kedvezett neki a szerencse, mert két fiatal leányt, a kikről megtudta, hogy apácák akarnak lenni elcsábított s egy nagyváradi rosszhírű házba vitte őket.

Amikor látta, hogy ez az „operáció” sikerült megint ellátogatott Szabadkára, ámde itt leleplezték. Mindazonáltal sikerült megszöknie és mint apáca fejedelelnő Szegeden érdeklődött újra a fiatal leányok iránt.

Szombaton történt, hogy ez a fekete lelkű nő, a kinek különben *Grün* Lina a neve, bement egy jómódu szegedi polgár családdhoz, ahol tudta, hogy egy feltűnő szép 17 esztendő leány van a háznál. Előadta a szülőknek, hogy ő egy apácázárda főnöknője és szeretné, ha a leány belépne a szent nővérek közé. Azt mesélte tovább, hogy már eddig is több leányt térített meg a szent fogadalmaknak és így bizony neki is jó dolga lesz.

A szülők, kik olvasták a lapokban, hogy egy kosaras asszony járkal a vidéken, gyanusnak találták az apáca fejedelelnő viselkedését. De különösen az volt gyanus a némben, hogy az orra és a beszéde a „kedvezőtlen hitvallást” mutatta.

A szülők jelentést tettek a sarki rendőrnek, aki igazolásra szólította fel az apácánőt. Minthogy pedig össze-vissza beszélt, bekísérte a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy ő *Grün* Lina 40 éves izr. vallású »hajadon« és Nyiregyházára való.

A rendőrség a kosaras asszonyt hamis név használatáért egyelőre 2 napi elzárásra ítélte, aztán eltoloncolja Nyiregyházára.

HIREK.

Kis Káté

hivatalnokok számára.

(*Saját tudósítónktól.*)

(Mi a jó tisztviselő kötelessége?)

— A jó tisztviselő mindenképp előtt két kalapot tart a hivatalában, hogy ha nem találják benn, azt lehessen mondani: egy percre kiment.

(Hova szokott a jó tisztviselő kimenni?)

— A jó tisztviselő a Domszkyhoz szokott kimenni.

(Mit csinál a Domszknál a jó tisztviselő?)

— Fölbuzdul régi közigazgatási példákön és söröcskét szopogat.

(Tisztán szopogatja?)

Mikor hogy. Egyszer habbal egyszer hab nélkül.

(Mit csinál délelőtt a hivatalszolga?)

— Különféle módokon szórakozik. Takarít a főnök lakásán, aprófát hasogat, váltókat rendez.

(Az utóbbihoz is ért?)

— Ahhoz a legjobban. Ha nem értene hozzá, föl sem fogadná.

(Mit tesz az ügyes szolga, ha a főnök váltója lejár?)

— Beviszi „rendezni” a takarékpénztárba.

(Van-e még más kötelezettsége?)

— Más kötelezettsége nincs.

(Mikor jár a jó tisztviselő hivatalba?)

— A jó tisztviselő olykor délelőttönként bekukkan a hivatalba.

(Mit csinál ott a jó tisztviselő?)

— Elintézi a „folyó” ügyeket és referál munkálkodásának eredményéről.

(Hagy-e restancziát?)

A jó tisztviselő nem csak hogy restancziát nem hagy, ellenkezőleg iparkodik tul-szárnyalni kollegáit.

(Sikerül ez neki?)

— Azt voltaképpen nem lehessen tudni, akkora a vetekedés. Mindegyik az első akar lenni.

(Hát az aktát hogyan intézi el a jó tisztviselő?)

— A naptár szerint, pontos időre. (Hogy hívják azt a határidőt, amikor érdemileg is elintéz valamit?)

— Ad graecas calendas.

(Minek hívják ezt a működést együttesen?)

— Közigazgatásnak.

— **Császka érsek jubileuma.** Dr. Császka György kalocsai érsek folyó hó 19-en ünnepli püspökké való felszentelésének 30-ik évfordulóját, amely alkalommal azonban a jubilans főpap gyengélkedése miatt ünnepély nem lesz. — A mi pedig betegségét illeti, *teljesen hiteles* forrásból, az érseki titkári hivatal értesítése alapján azt írhatjuk, hogy érsekünk — állandóan gyengélkedik ugyan, de azért szokott buzgalmával és lelkiismeretes-ségével végzi a főpásztori teendőket.

— **Egyházmegyei hírek.** A r. k. egyház körében ujabban a következő változások történtek: Katona István újvidéki helyi káplán Zentára főgimnáziumi hittanárnak, Virág István kalocsai fikepezdei tanár Újvidékre helyi káplánnak, Maison Jeromos szabadkai hitoktató kalocsai fikepezdei tanárnak, Bittermann József zentai (Szent Sziv) káplán Szabadkára hitoktatónak, Lepold Antal újmisés Zentára a Szent Sziv plébániára káplánnak küldettek, Pásztor János káplán Jánosalmáról Zomborba, H. rváth Gyula káplán Martonosról Jánosalmára, Kucka Péter káplán Moholyról Martonosra, Raile Károly újmisés Moholyra káplánnak küldettek, Dr. Schinner Lajos káplán Magyarokizsáról Topolyára, Kákonyi Ferenc káplán Topolyáról Kishegyesre, Rogiener Gyula káplán Kishegyesről Óbecsére, Németh Zsigmond káplán Óbecséről Magyarokizsára, Angyal Béla káplán Miskéről Bácsalmásra, Petres János káplán Bácsalmásról Miskére, Dr. Kányó Gyula káplán Szabadkáról Bajmokra, Vidákovics Pál Bajmokról Szabadkára a Sz. György plébániára kápláni minőségben át-helyeztetek. Belt Antal újmisés káplánnak Bukinba, Almásy Miklós Kecelre káplánnak küldettek ki.

— **A színház renoválása.** A színház-épület átalakításának ügye a sürgős megoldás felé halad. Ma délelőtt érkezett Szabadkára *Sztankovics* György államépítészeti főmérnök, hogy a minisztérium megbízásából a helyszíni vizsgálatot megejtse és a tervezeteket felülvizsgálja. Még a délelőtt folyamán meg is történt a helyszíni vizsgálat

dr. *Bólits* József kulturmérnök, *Lyubibratic* Kelemen gazdasági tanácsnok, ifj. *Frankl* István főmérnök és *Váli* Gyula építész-mérnök és a szinügyi bizottság részéről dr. *Demidov* Imre jelenlétében. Holnapra befejezik a tervek felülbíráását és ezzel az előmunkálatok teljesen be lesznek fejezve úgy, hogy a legrövidebb időn belül hozzá kezdhetnek az átalakítás munkájához.

— **A D. M. K. E. védnöke.** Délvidéki lapok nyomán mi is megirtuk hogy *Letic* temesvári szerb püspök lemodott a D. M. K. E. védnökségéről, mivel emiatt a szerb lapok állandó támadásának volt kitéve. A hírben azonban egy kis tévedés van. A D. M. K. E. Leticset semminemű tisztségre nem választotta meg, legkevésbé védnökévé s így a jó püspök le se mondhatott. Leticset a D. M. K. E. temesvári fiókja választotta védnökévé s erről a tisztségről köszönt le a püspök. Magának az anyaegyesületnek még eddig nem is volt védnöke, most kérték föl a védnökség elfogadására *József Ágost* kir. herceget.

— **Letört bimbó.** Sulyos csapás érte *Loosz* István főgymnasiunai tanárt. Hat éves leánykája, *Piroska*, ma délután rövid, de sulyos szenvedés után elköltözött az anyalok sorába. A kis holttestet ma behozzák Palicsról és holnap délután temetik el.

— **Sztrájkoló vasmunkások.** A helybeli Rothmann-féle vasbutorgyár munkásai ma délelőtt beszüntették a munkát. A sztrájk oka a vezetők állítása szerint, a gyár munkavezetőjének bánásmódja, a melyben a munkásokat részesítette. A sztrájkvezetők ma már be is jelentették a rendőrségnél a sztrájkot, azonban a főkapitány a bejelentett okot a munka beszüntetésére nem tartván elegendőnek, a sztrájkot nem engedélyezte. Ugy halljuk, hogy most a munkások a bérharcba lépést is elhatározták.

— **Nagy tűz.** Vasárnap délután, mint bair tudósítónk írja, nagy tűz volt Baján. István megye városrészben délutáni 4 órakor égni kezdett egy Elefant-utcai ház. A rekkenő hőségben és szárazságban a tűz rettenetes gyorsasággal terjedt. Mire a tűzoltók kivonultak, a tűz már átragadt a Fehérló-utczára is. A tűzoltók emberi erőt meghaladó munkát végeztek, még sem voltak képesek a tüzet lokalizálni. *Hat ház az összes melléke giségekkel elpusztult.* A különbenis rettenetes nagy hőségben a mentés és oltás alig volt elképzelhető. Két házban az összes butor elégett, egyben két tehén és a sertések. Vasárnap volt országos vásár is, amely meglehetősen népes volt, de a tűz hallatára óriási zűrzavar támadt. A vásár néhány pillanat alatt néptelen lett.

— **Városi munkák.** Ma három árlejtést tartottak meg a város gazd. ügyosztályában. Az egyiket a régi tanítónőképezde ablakaira ezt elnyerte Sipos Károly (2050 koronával) a másodikat a vágóhídi állatorvosi lakás kibővítésére, elnyerte Molczar Károly (2000 koronával) a harmadikat a kövágói és tom-pai iskolák építésére, ez utóbbiak elnyerte Kladek Lukács, ki a legolcsóbb ajánlattevő volt.

— **Tüzeset.** Tegnap délben a III. körből jeleztek tüzet, ahol Temunovits Mihálynak Jenő-utca 85. számú házában gyulladt ki a tetőzet. A gyorsan kivonult tűzoltók azonban néhány perc alatt elfojtották a tüzet és a komolyabb tűzveszedelmet elhárították.

— **Romlott gyümölcsök.** A forróság beálltával a piacra hozott gyümölcs között nagymennyiségű romlott kerül eladásra, a mi közegészségi tekintetben mód felett veszedelmes. A rendőrség tehát mindenkor szigoruan ellenőrzi a gyümölcszállítmányo-

kat. Tegnap éretlen és romlott gyümölcsöt koboztak el e rendőrorvosi vizsgálat alkalmával. Ez alkalommal is figyelmeztetjük a közönséget a kellő óvatosságra a gyümölcs-vásárlás alkalmával.

— **Irtózatások** gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphteritis, vörheny, Typhus stb.-től, betegségek legborzasztóbbika a tüdővész óriási mérveket öltött. (belügyminisztérium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75'45 egyén halt el tüdővészben.) Ezért mindenki saját belátása szerintelőbb meggyőződést szerezzen a „*Ragályos betegségek elleni önműködő fertőtlenítő készülék*,” czélszerűségéről és aztán el ne mulassza azt úgy a saját, drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobában, irodában, műhelyben, raktárban, closet- stb.-ben alkalmazni. Helyiségekben a hol sok ember fordul meg szintűgy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmikép sem volna szabad hiányoznia A készülék knesi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. hogy a lakóság minden rétegének hozzáférhető legyen mintada. darabok önköltségen — 1 korong 4 fillér, előzetes beküldése ellenében frankó szállítatnak, egy és ugyanazon czimre azonban csak eayszer, külömben ára darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel. *Damascena ass., Marilla-völgy.* 53.

TANÜGY.

Tanítónválasztás. Gräff Nikáz megyei kir. tanfelügyelő elnöklete alatt az iparisk. felügyelő-bizottság f. hó 17-én ejtette meg az iparisk. tanítók választását következő eredménnyel: Igazgatóvá: Palotay Bódog 14 szavazattal, Petonszky József 11 szavazata ellenében. Az ipariskolai tantestület többi tagjai mind egyhangulag választottak meg Közismereti tárgyakra: Kálmán Károly, Kováts Mihály, Moravesik Károly, Resics Mihály, Ruttkay László, Temunovics Tamás, Szikra János, Szűcs József, Vujkovics Pál — mint régebben működők — Czúci Béla, Lányi Andor és Czirok Ernő, mint új tanerők. Rajztanerőkkül: Haraszti Gyula, Zatskó Alajos, Ispánovics Mátyás, Kladek Mihály, Ruttkay István és Patócs Márton. Ezen választás 3 évre szól.

Iskolaszéki ü. és. Minthogy a folyó évi július 14-ére hirdetett iskolaszéki ülésen az iskolaszéki tagok határozatképes számban nem jelentek meg, ennél fogva folyó évi július hó 21-én délután 4 1/2 órakor a központi elemi népiskola nagytermében iskolaszéki ülés tartatik, amikor is az idevágó törvény s a vallás és közoktatásügyi magyar királyi minisztérium rendelete értelmében az iskolaszéki ülés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A végrehajtó adóssága. Wickert Henrik nagybaracska községi adóvégrehajtó 349 koronával tartozott ifj. Uszodi Sándor vörösmarti lakosnak, aki követelésének érvényesítése végett novemberben végrehajtást vezetett adósának ingóságaira. Az árverés is meg lett tartva januárban, de ekkor csak 150 kor. értékű ingók lettek elárverezve, a többi, 199 koronára becsült ingóival Wickert Bajára költözött, ahol ezeket részben eladta, részben elajándékozta. Hitelezője ennek folytán feljelentette a büntető bíróságnál és ma délelőtt tartotta meg a szabadkai törvény-

szék a büntető főtárgyalást. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével vádlott sikasztásnak tekintendő vétségben lett bűnösnek kimondva és 50 korona pénzbüntetésre ítéltetett. Az ítélet jogerős.

Helyi gabonaárak.

Az aratási munkn elfoglaltsága miatt mérsékelt kínálat jó vételkedv mellett leginkább új gabona kisebb mennyiségű buza 8.80 koronás árban került forgalomba.

Ugyancsak jelentéktelen forgalom mellett rozstot 6 kor. 10 f. zabot 5 kor. 80 f. árpát 6 kor. 10 f. vásárolták.

Tengeri nagy szárazság mellett igen gyenge kínálat hiányában csekély mennyiségben 6 kor. 30 f. került forgalomba 50 kilogramonként.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Julius 14. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	920—918	953—54
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	687—688	921—22
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	665—664	704—05
Teng. jul 1904.	567—565	662—63
Tengeri aug.	571—569	575—76
Teng. máj. 1905	601—599	612—14
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	10.45—10.55	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Írta: **Sienkiewicz Henrik.**

14.

A melegség, a melyet a nagy tűz árasztott a katonákra, egyre tarthatatlanabb lett, úgy, hogy az arcot meglehetett volna egész bátran mosni az izzadságban. Időközben az ágyuk még jobban működtek és pusztultak a katonák, mintha nem is emberek, hanem egyszerű fabábok lennének.

A haldoklók halálhörgése elvész a puskaropogás és ágyudörgés iszonyu zajában.

A messzeségben egyszerre kibontakozik a háromszinű zászló, a melynek nyomában a szőlőkertekben elrejtett gyalogság tör előre. Már nem maradhatnak a helyükön, mert az ellenség egyre közeledik hozzájuk. A csapat egyik katonája hirtelen letépte fejéről a sapkáját és a földre bukott s szól:

— Érzem, hogy itt lesz a halálom.

E szavakat Bartek is hallotta. Valamelyes megkönnyebbülést érzett. Nem félt többé, mert utóvégre belátta, hogy a sorsát ő sem kerülheti el. Ez olyan igazi paraszt filozófia volt, jobb mint a többi másik.

Az egész hadsereg ugyszólván elveszítettnek látszott. A rengeteg emberek száma csaknem a felényire olvadt, a többi ott esett el a csatateren. Ez a fél hadsereg rohant előre a legnagyobb összevisszaságban. Ami pedig a legcsodálatosabb volt, nem más, mint hogy a pognebini gyámoltalanokból álló embercsapat vesztig maradt a helyen. A föld már véres volt a lábuk alatt, de még mindig rendületlenek. A vér és füstszag elkábítja őket s lesik a visszavonulásra szóló parancsot. Többen nem tudják összetenni a lábaikat, mert a halottak keresztül kasul hevernek előttük.

Valóságos hegyeket képeznek, még odébb vérben fetrengve hever sok-sok ezer, akik hörögnek kinlódnak addig, amíg a halál csöndes birodalma befogadja őket.

(Folyt köv.)

Felelős szerkesztő: **BALASSA SÁNDOR.**

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

**Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,**

**Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,**

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

**„Bácsmegyei Napló“
kis hirdetési rovatát.**

Bácsmegyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-ú.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzeme
Kossuth utca

Tenner B.
dohány tözsde és játékkárú
üzletében Kossuth-ú.

Gerber Jakab
dohánytözsde és esztérgályos
üzletében Kossuth u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében
Rudics-n.

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkal szemben.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében
honvéd laktanya mellett

Nojesek Géza
fűszer és csemege üzletében
Damjanich és Bercesényi utca sarkán.

Herezl József
fűszer és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.

PALICSON

Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkhoz intézett levelek e-akis helyeggel továbbíthatnak

Izletes
e édkosztot nyerhet 2—3
intelligens uri ember egy
jobb családnál. Czim a
kiadóban. 17.

Juris 245.

Szombat óta levele van a kiadóhivatalban 61

„Kis anya“

L vele van a kiadóhivatalban. R. P. választ irt. 262

Reményem.

Oly türelmetlenül várom, jöjjön mielőbb hozzánk. Mindent jóvá tesszek. Biri. 26

Nevelőnőt keresek,

ki 10 éves leányomat a 4. polgári osztályára előkészítheti és magyarul németül, franciául oktatni, továbbá zongorázni jól tud Ajánlatok: Ifj. Berger Jakabhoz Bajmokra címzendők 259.

Leveleznék

fiatal csinos urral Leveleket továbbít a kiadó „Mártha“ j. alatt. 265

Orvos uraknak

figyelmébe ajánlva. A Csizi jódfürdőben a Margit-nyaraló és Margit Penzio 20 he yiséget, éttermet magában foglaló épületek. Sanatoriumnak alkalmas, több fürdő részvénnyel együtt előnyös fizetési feltételek mellett eladó Bő. ebb értesítéssel szolgál Sütő István Rimaszombatban. 252.

Keresek

független, feltétlen tisztességes urasszonyt, ki idősebb urat szórakoztatna Leveleket továbbít a kiadóhivatal. 264

Ügyes segédet

keresek, ki a rőfös szakmában teljesen jártas és jó elárúító képességgel bír, továbbá „agyarul, németül, szerbül folyékony n beszél. Ajánlatok: Ifj. Berger Jakab áruházába Bajmokra címzendők. 260.

MOLNÁR TANONCOK

havi 10—20 korona fizetéssel felvételnek Lengyel gőzmalomba. 258.

7 korona 90 fillér

egy finom metszett üvegkészlet, mely 41 darabból áll: 12 vizespohár, 12 boros-, 6 likőrös pohár, 1 vizes-üveg, 1 boros-, 1 likőrösüveg, 1 csemege állvány, 1 csemegetál, 6 csemegetányér. Legfinomabb kivitelben 2 koronával dr gább. Ládáért 60 fillér számitatik Vasuti állomás me jelölendő Böhm Budapest, VI. Hunyadi-tér 1. 243.

Palicson

több butorozott lakás kiadó, értesítést ad Sztipics és társai cég Szabadkán 120

13107/904. tan.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a VII-ik körű iskolában szükséges árnyékszék készítése céljából *f. évi július hó 25-én* d. e. 10 órakor a közmüvelődési ügyosztályban nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog taratni.

Kikiáltási ár 279 korona.

Óvadék 27 korona.

A részletes tervek és költségvetés a hivatalos órák alatt a fentjelzett ügyosztályban megtekinthetők.

Szabadkán, 1904. év július hó 15-én.

A városi tanács.

5104 tan. 1904. sz.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a bugyi csárdai iskolában szükséges padlásvalasztó, csatorna és téglajárda elkészítésére *f. évi július hó 25-én* d. e. 9 órakor a közmüvelődési ügyosztályban nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog taratni

Kikiáltási ár 289 korona.

Óvadék 28 korona.

A költségvetés a hivatalos órák alatt a fentjelzett ügyosztályban megtekinthető.

Szabadkán, 1904. évi július hó 15-én.

A városi tanács.

4330/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a zombori uti vámház bekerítésére az árlejtés *f. évi július hó 24-én*

d. e. 10 órakor a gazdaságügyi osztályban fog megtartatni.

Óvadék 80 korona készpénz, vagy óvadék-képes értékpapír.

A terv, költségvetés valamint a részletes feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szabadkán, 1904. évi július hó 18-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Az izr. hitközség előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a legutóbb megtartott leltározás alkalmával kiselejtezett tárgyakat (u. mint régi ajtó, ablakok, lámpák, vasak stb.) *f. hó 20-án szerdán d. e. 9 órakor* az új templom udvarban tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett elfogja adni.

Az előljáróság.

3107 e n. 1904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város törvényhatóságánál egy 400 korona évi fizetéssel és nyugdíjjogosultsággal összekötött tanyai szülész-női állás jövén üresedésbe, arra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket méltóságos Schmausz Endre főispán úrhoz legkésőbb *f. évi július hó 30. napjának déli 12 órájáig* nyujtsák be.

Elkészve érkezett, vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szabadkán, 1904. évi július 12-én.

Dr. Biró Károly,
polgármester.